

Interkulturellt perspektiv – ett första steg

Fyra frågor

Fråga 1: Hur uppmärksammar du om *migrationsprocessen* påverkar livssituationen i möten med personer och familjer?

Varför ställs frågan?

Att byta land kan innebära sorg och förluster, vilka kan påverka både socialt och identiteten. Erfarenheter från krig, fängelse, svår flykt eller lång tids otrygghet kan skapa trauman. Även mottagarlandets villkor för att delta i samhällslivet påverkar. Många som socialtjänsten möter har erfarenheter som påverkar deras tillit och möjligheter att förändra sin situation.

Frågan ställs främst för att tidigt kunna uppmärksamma om migrationsprocessen spelar någon roll för problem och behov samt för att kunna öka tron på att en förändring är möjlig hos den enskilde.

Exempel på följdfrågor:

- Hur tar du reda på om en persons problem fanns i hemlandet, på väg till Sverige eller om problemet startade i Sverige?
- Hur tar du reda på tidigare försök till lösningar och synen på hur dessa lösts?
- Hur tar du reda på hur anhöriga och närstående ser på problem och lösningar?
- Hur får du en bild av hur personer och familjer ser på framtiden i Sverige?

Fråga 2: Hur uppmärksammar vi *ethnocentrismen* i våra möten?

Varför ställs frågan?

Ethnocentrism innebär att den egna kulturens normer och värderingar är de rätta. Olika synsätt och värderingar påverkar ett möte.

Normer och värderingar kan också påverka socialtjänsten utformar rutiner, arbetssätt och insatser som kan leda till att tillgänglighet och tillit till socialtjänsten minskar hos vissa personer eller grupper.

Frågan ställs för att uppmärksamma allas förutfattade meningar i möten och normer och värderingar kan påverka mötet, den professionelles bedömningar av behov och insatser och den enskildes syn på kontakten och motivation till insatser.

Exempel på följdfrågor:

- Hur påverkar dina normer och värderingar bemötande och bedömningar med enskilda, familjer och grupper?
- Hur uppmärksammar du när normer och värderingar hos personer du möter påverkar möten?
- Passar socialtjänstens former för möten, stöd och insatser alla?

Fråga 3: Hur uppmärksammar vi om *minoritetsstress* påverkar livssituationen i möten med personer och familjer?

Varför ställs frågan?

Långvarig diskriminering kan påverka den psykosociala hälsan och tilliten till samhälleliga instanser. Benämning för detta för den enskilde är minoritetsstress.

I detta ingår även strukturell diskriminering som oftast genomförs omedvetet men utgör ett mönster på samhällsnivå.

Frågan ställs för att kunna uppmärksamma orsaker till psykosocial ohälsa och för att finna former för att öka tilliten till möten med socialtjänsten både individuellt och på gruppnivå.

Exempel på följdfrågor:

- Har du erfarenheter eller känner någon som har erfarenheter av långvarig diskriminering eller särbehandling? Beskriv.
- Finns det exempel på omedveten negativ särbehandling i vår organisation?
- Hur kan du minska känslan hos en person upplever sig diskriminerad eller särbehandlad i ditt arbete?

Fråga 4. Använder vi olika former av kommunikationsstöd i våra möten?

Varför ställs frågan?

God kommunikation gör att vi upptäcka både barnens och föräldrarnas behov tidigt samt erbjuda och motivera till ändamålsenligt stöd. God kommunikation är även en förutsättning för delaktighet.

För en god kommunikation behövs en beredskap och kompetens för att ge information på olika sätt, ha tillgängligt stöd i form av broschyrer och bilder, eventuellt på andra språk samt att ha tillgång till och ha färdigheter i att arbeta med tolk.

Exempel på följdfrågor:

- Hur uppmärksammar vi om de vi möter behöver mer information om socialtjänsten och syftet med våra möten?
- Använder vi alltid tolk när personen vi möter behöver det? Har vi tillräckligt med kunskap för att använda tolk.
- Behöver vi ha information om socialtjänsten och vårt uppdrag på olika språk och med bildstöd?